

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1771/21-S

Název	Waldorfská škola Příbram - mateřská škola, základní škola a střední škola
Sídlo	Hornická 327, 261 01 Příbram II
E-mail	waldorf@waldorf.pb.cz
IČ	427 31 259
Identifikátor	610 451 251
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Robert Žák
Zřizovatel	město Příbram
Místo inspekční činnosti	Hornická 327, nám Dr. Josefa Theurera 261, Dlouhá 163, Březohorská 253, Příbram
Termín inspekční činnosti	10. až 13. ledna 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjištování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), naplňování ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (od 1. září 2015), základní školy, střední školy, školní družiny, školního klubu, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

Mateřská škola (dále MŠ) a školní družina (dále ŠD) jsou využity na 100 %, základní škola (dále ZŠ) na 90 % a školní klub (dále ŠK) na 76 %. Nejvyšší povolený počet žáků střední školy (dále SŠ) byl od minulé inspekční činnosti navýšen a je využit z 65 %. Nejvíce žáků SŠ (78) se vzdělává ve čtyřletém oboru s maturitní zkouškou Kombinované lyceum. V tříletých oborech s výučním listem se vzdělává 20 žáků v oboru Umělecký truhlář a řezbář, 19 v oboru Reprodukční grafik a 12 v oboru Umělecký kovář a zámečník, pasíř. K většimu nárůstu počtu žáků došlo v oboru Kombinované lyceum, za poslední tři školní roky o 36 %.

Škola vzdělává 44 žáků a jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Devět žáků se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) a čtyřem žákům byl zpracován plán pedagogické podpory. V MŠ je jedno dítě a v ZŠ jeden žák s částečnou jazykovou bariérou, další jeden žák - cizinec je bez jazykové bariéry.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel, který vede školu od roku 2016, ve své koncepci vhodně formuluje cíle i strategie k jejich dosažení. Daří se naplňovat principy waldorfské pedagogiky, úspěšně začleňovat děti a žáky se SVP do běžného vyučování spoluprací s rodinou a realizací služeb speciálního pedagoga, školního psychologa, asistentů pedagoga i dalších pracovníků školního poradenského pracoviště (ŠPP). Částečně se podařilo zlepšit materiální a prostorové podmínky pro výuku. Přetrvávají problémy v zajištění kvalitní výpočetní techniky a programového vybavení či v zajištění plně kvalifikovaného pedagogického sboru.

Funkční organizační struktura řízení školy odpovídá její velikosti. Je založena na činnosti tzv. pracovních skupin pro jednotlivé oblasti. Ředitel účelně delegoval část řídících a kontrolních pravomocí na další pracovníky. Jejich činnost koordinuje a vytváří podmínky pro sdílení poznatků pedagogů celé školy na častých setkáních v kolegiu, které poskytuje významný prostor pro neformální setkávání, diskuzi a řešení aktuálních problémů i dlouhodobějších záměrů. Zpětná vazba z těchto jednání se ale málo promítá do celkového hodnocení činnosti školy a přijímání potřebných opatření. Běžné a poměrně časté jsou vzájemné hospitace pedagogů, zaměřené zejména na kolegiální pomoc a vzájemnou inspiraci, méně na hodnocení kvality výuky. Informační systém je funkční a komunikace se zákonnými zástupci i dalšími partnery je efektivní. Všechny ŠVP vycházející z principů waldorfské pedagogiky vycházejí z reálných podmínek všech součástí školy. Školní rád byl od minulé inspekční činnosti inovován, zůstal společný pro ZŠ i SŠ, nově byl vydán pro MŠ. V důsledku nízké účinnosti kontrolního systému školy byly oba vydány s důležitými nedostatky. V průběhu inspekční činnosti byl doplněn chybějící obsah v další povinné dokumentaci.

Výsledkem partnerského a spolupracujícího pojetí řízení je udržování početného stabilizovaného pedagogického sboru. Tým pedagogů je kompaktní ve svých názorech na směřování školy, ve vzájemné podpoře a působení na žáky v duchu filosofie školy. Odborná kvalifikovanost sboru se však od minulé inspekční činnosti jen mírně zvýšila. Vysoká kvalifikovanost je u specialistů v ŠPP, jehož činnost zajišťuje dva školní metodici prevence (jeden dokončuje studium), výchovný a současně kariérový poradce, školní psycholog a školní speciální pedagog. Všichni učitelé ve sboru se dále vzdělávají v souladu s potřebami školy.

Materiální podmínky se od minulé inspekční činnosti částečně zlepšily. Škola účelně využívá finanční prostředky ze státního rozpočtu, z doplňkové činnosti i z podpory Společnosti waldorfské školy Příbram. Prostředí školy je esteticky doplněno zdařilými žákovskými výtvary. Podařilo se vybavit nově vzniklou MŠ, získat další prostory pro praktickou výuku v SŠ, proběhla modernizace a dovybavení truhlářskými stoly a potřebným náradím ve velmi vkusně zařízených učebnách, které slouží jako dílny. Pronajaté prostory pro praktické vyučování oboru Umělecký kovář a zámečník, pasíř splňují podmínky pro naplňování základních cílů tohoto oboru v oblasti praktického vyučování, svým vybavením však neumožňují aplikovat potřebné inovativní prvky zvláště s ohledem na chybějící zapojení výpočetní techniky. Vlastní prostory má k dispozici ŠD, činnost ŠK probíhá v jedné z učeben ZŠ. Obě součásti vhodně využívají i kuchyňku, keramickou dílnu nebo venkovní areál školy. Přiležitostí ke zlepšení je dovybavení učeben relaxačními prvky, pomůckami a hračkami. Škola dbá na zajištění bezpečnosti, míra úrazovosti byla vyšší ve školním roce 2018/2019 zejména kvůli úrazům způsobeným v tělesné výchově. Vlivem preventivní činnosti školy i distanční výuky počet úrazů klesl.

Škola se široce angažuje v rámci waldorfských škol, je zapojena do programu Erasmus+ pro získání jazykových a praktických zkušeností žáků SŠ a úzce spolupracuje s rodiči dětí a žáků při četných akcích školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole panovalo celkově příjemné prostředí a zřejmě byly partnerské vztahy mezi učiteli, dětmi a žáky. Všichni zúčastnění byli k sobě tolerantní, respektovali odlišnosti a vzájemně se inspirovali a spolupracovali. Účelně byla využita práce asistentů pedagoga. Vzdělávací cíle vycházely z konceptu školy zaměřeného na všeobecný rozvoj v teoretických, praktických i uměleckých oblastech. Vzdělávací záměry byly převážně naplňovány volbou vhodných motivujících a aktivizujících vyučovacích metod, střídáním statických a pohybových činností, fází soustředění a uvolnění. Činnosti zvolené při vyučování vhodně rozvíjely komunikační, pracovní a sociální gramotnost a podporovaly rozvoj klíčových kompetencí. Pouze částečně se učitelé věnovali cílené diferenciaci učiva nebo práci s informačními zdroji a následně rozvíjení kritického myšlení žáků. Méně pozornosti věnovali také efektivnímu průběžnému sebehodnocení nebo vrstevnickému hodnocení žáků ve vyučovacích hodinách.

Vzdělávání v MŠ probíhalo v souladu s tématem integrovaného bloku ŠVP. Stanovené vzdělávací záměry byly naplňovány nejen při činnostech vedených učitelkami, ale přirozeně v průběhu celého dne. Upřednostňováno bylo učení nápodobou, činnostní a situační učení. Děti měly dostatečný prostor pro spontánní hry, pro které jim učitelky v obou třídách vytvářely vhodné podmínky. Hračky a pomůcky byly dětem volně přístupné, zvoleným aktivitám se podle své volby mohly věnovat samostatně nebo s ostatními u stolečku, na koberec nebo v herním koutku, který jim poskytoval větší klid a soukromí. K podpoře rozvoje jemné motoriky, koordinace oka a ruky, manipulačních dovedností nebo vytváření pracovních návyků účelně přispívala také nabídka podnětů k výtvarným nebo rukodělným aktivitám. Učitelky volily empatický přístup k jednotlivým dětem, podněcovaly jejich aktivity, tvořivost a fantazii, vedly je ke vzájemné ohleduplnosti a pomocí. Děti se na učitelky s důvěrou obracely, sdílely s nimi své nápady, přání a prožitky nebo je žádaly o pomoc. Učitelky citlivě reagovaly a podporovaly je v samostatnosti. Nenášlně je vedly ke správnému používání náčiní a pomůcek, zapojovaly je do přípravy a úklidu pracovního prostředí, udržování pořádku ve třídě. Činnosti vedené učitelkou byly zaměřeny především na společnou realizaci Tříkrálové hry. Aktivní zapojení všech dětí pozitivně přispívalo

k posilování pocitu sounáležitosti ve třídě a důležitosti každého z nich při plnění společného úkolu. K prožitku dětí účinně napomáhalo využívání rytmických nástrojů a společný zpěv. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity však v dopoledním programu chyběly, v jedné ze tříd byly začleněny alespoň dílčí pohybové aktivity, např. říkanka s pohybem, chytání míčku v kruhu. Zřízení stálé ložnice v části jedné ze tříd nevhodně zmenšuje prostor pro volné hry nebo pohybové aktivity dětí. Příležitost k rozvoji je také v systematičtějším zařazování cvičení k podpoře správného rozvoje řeči. Personální kompetence dětí byly účinně rozvíjeny také při režimových činnostech a pobytu venku. I při nich byly děti učitelkami vedeny nejen samostatnosti v sebeobsluze, ale také k vlastnímu rozhodování a přijímání odpovědnosti. Při pobytu venku poskytovaly učitelky dětem dostatek prostoru k volnému pohybu, současně však dbaly na dodržování pravidel k zajištění jejich bezpečnosti. K rozvoji řečových dovedností a formování základů čtenářské gramotnosti vhodně napomáhá pravidelné vyprávění nebo předčítání pohádek a příběhů. Nabídka klidových činností mimo lůžko pro děti s nižší potřebou spánku nebyla v době inspekce důsledně uplatněna. V MŠ chybí jasné nastavení pravidel pro realizaci klidových činností v době relaxace dětí nebo vytvoření podmínek pro jejich nabídku i v ložnici umístěné mimo třídu. Vzdělávání v obou třídách probíhalo v sociálně vstřícném, podporujícím a komunikačně podnětném prostředí, které napomáhalo účinnému zapojení dítěte se SVP nebo dítěte s odlišným mateřským jazykem.

Výuka v ZŠ byla promyšlená, její metody a zvolené úlohy většinou podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé podněcovali žáky k úsilí plnit úkoly, méně však rozvíjeli dialog k různým návrhům řešení problému. Kvalita vyučovacích hodin českého jazyka na druhém stupni závisela na osobnosti pedagoga. V jedné hodině byly vhodně ověřeny dosažené znalosti žáků, zároveň byla začleněna práce s chybou i vedení žáků k logickému ověření výsledků své činnosti. Žáky se dařilo účinně motivovat, ti pracovali se zájmem, vhodně komunikovali a odůvodňovali své postupy. Žáky účinně podporoval také asistent pedagoga. Část vyučovacích hodin ale byla založena na frontální metodě s dominancí vyučujícího. Chyběl prostor k činnostnímu učení, k posilování kritického myšlení, k práci s informačními zdroji nebo k podpoře sociálních, komunikativních a čtenářských dovedností. Příležitostí ke zlepšení je zaměřit se na rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků a na vytváření motivačních podmínek ke čtení. Cizojazyčné vzdělávání je zaměřeno na zvládnutí dvou cizích jazyků vyučovaných od prvního ročníku. Výuka byla efektivní a podpořena působením rodilého mluvčího. Učitelé vhodně vedli výuku v daném cizím jazyce. Různé formy a metody práce podporovaly motivaci žáků a podněcovaly jejich aktivitu. Důraz byl kladen na komplexní prohlubování cizojazyčných kompetencí ve všech čtyřech dovednostech. Shrnutí a závěrečné hodnocení hodiny učitelem se však vyskytlo pouze ojediněle.

Hodiny matematiky, z nichž některé byly účelně dělené, byly založeny na činnostech žáků, při nichž si upevňovali nabité vědomosti. Vyučující také vhodně ověřila dosažené výsledky vzdělávání a zároveň vytvořila prostor pro práci s chybou a sebehodnocení. Náročnost úloh dobré diferencovala a individualizovala v souladu s potřebami jednotlivých žáků. Zvolené metody a formy výuky vhodně rozvíjely logické myšlení žáků a podporovaly vyvzorování závěrů. Většina žáků pracovala se zaujetím a aktivně se zapojovala do řešení zadaných úkolů.

Výuka kreslení forem rozvíjela prostorovou a tvarovou představivost žáků. V úvodu hodiny bylo vhodně zařazeno speciální cvičení na rozvoj jemné motoriky, poté si žáci v průběhu hodiny individuálně procvičovali také obratnost ruky. Učitelé s nimi pracovali v harmonizujících formách a cvičeních podněcujících myšlenkovou a volní aktivitu a probouzeli v nich schopnost uměleckého vyjádření. Vyučující podporovali samostatnost

žáků a poskytovali jim zpětnou vazbu využitelnou pro jejich učení. Pedagogové se aktivně snažili zapojit všechny žáky, což se jim úspěšně dařilo.

Zvolené vyučovací metody v přírodovědném vzdělávání měly většinou aktivizující charakter, založeny byly hlavně na činnostním a prožitkovém učení a odpovídaly charakteru probíraného učiva a věku žáků. Příkladně byly v epochovém vyučování fyziky a přírodopisu využity prvky činnostního učení nebo názornost výuky, kde si žáci většinu pokusných jevů ve fyzice ověřovali na sobě. Výuka správně rozvíjela myšlení v souvislostech a podporovala kritické myšlení a logické uvažování. Uvádění praktických příkladů z běžného života vhodně prohlubovalo mezipředmětové vztahy. Při výuce žáci bez obav sdělovali před třídou své postřehy a neobávali se o názorech ostatních diskutovat. Efektivně se střídala organizace frontální i skupinová, popř. práce ve dvojicích. Část epochového vyučování chemie založená na frontální metodě s dominancí vyučující dostatečně neaktivizovala všechny žáky. Pozitivem bylo motivační začlenění didaktické techniky při promítnutí odborného textu, chybělo však vedení žáků k samostatné práci s poskytnutými informacemi, jejich začlenění do systému probíraného učiva a následné využití. Výuka chemie založená na badatelském principu naopak zvyšovala zájem žáků o probírané učivo. Aktivní zapojení do skupinové práce vedlo k úspěšnému řešení úkolů a rozvoji logického myšlení.

Ve výchově ke zdraví byli žáci průběžně motivováni a povzbuzováni k dobrým výkonům. Vyučující vhodně zvolenými aktivitami podporovali vzájemnou spolupráci a vsestranný rozvoj pohybových dovedností a obratnosti žáků. Hospitované hodiny eurytmie založené zejména na prožitku a emocích každého žáka rozvíjely jejich schopnost uměleckého vyjádření. Aktivizační činnosti byly průběžně střídány s aktivitami klidovými, zaměřenými vhodně na rytmiku a uvědomění si vlastního těla. Učitelé v hodinách funkčně využívali náčiní a náradí, vhodně pracovali s pravidly her a poskytovali žákům zpětnou vazbu. Charakteristickým znakem hospitovaných hodin byla radost z pohybu patrná u všech žáků.

Vzdělávání v ŠD podporovalo rozvíjení osobnosti jednotlivců. Účastníci se dle svých zájmů věnovali relaxačním činnostem, při pobytu venku rozvíjeli své pohybové dovednosti i sociální kompetence. V učebně je vychovatelky účinně motivovaly k zájmovým aktivitám. Respektovaly jejich individuální potřeby a přistupovaly k nim diferencovaně. Vhodně byly při praktických a výtvarných činnostech využity možnosti rozvíjení komunikativních, praktických a sociálních dovedností účastníků. Pozitivní je, že v případě zájmu si účastníci mohou ve ŠD vypracovávat své domácí úkoly. Průběžné slovní pochvaly vychovatelek za dílčí výsledky práce jednotlivých účastníků byly motivační a povzbuzovaly je k další činnosti. Aktivity ve ŠK průběžně navazovaly na vyhodnocené výsledky práce z minulého dne. Účastníci byli sice vhodně motivováni ke všem činnostem, často se ale navzájem nerespektovali a bylo zřejmé, že nastavená pravidla nejsou vždy důsledně vyžadována.

Učitelé ve SŠ volili v teoretickém vzdělávání převážně vhodné výukové strategie. V českém jazyce a literatuře použila vyučující nápadité a poutavé metody, které při aktivním zapojení všech žáků vedly k vysoké efektivitě vyučování. Učitelka výborně organizovala jednotlivé činnosti, které na sebe vhodně navazovaly a žáky zaujaly. Při přehledném opakování všichni dobře reagovali a správně doplňovali odborné názvosloví. Při videoprojekci žáci rozvíjeli schopnost vnímání textu, porozumění neverbální komunikaci i svou kreativitu. I ve frontální jednotvárné výuce zaměřené pouze na nácvík gramatických jevů žáci dobře spolupracovali a zadané úkoly při závěrečném ověření splnili. V hospitovaných hodinách cizích jazyků převažovala frontální výuka, ojediněle se vyskytla práce ve dvojicích. Žáci byli v polovině vyučovacích hodin pasivní, hlavní roli v rámci cizojazyčné komunikace měl učitel. Nevyskytlo se závěrečné shrnutí hodiny, chybělo také hodnocení práce žáků učitelem. Společenskovědní vzdělávání vhodně využívalo aktivní spolupráci žáků. Učitelé všechny

žáky účinně motivovali a vhodně propojovali teoretické poznatky s praxí. Dařilo se jim také účelně využít zkušeností žáků z jiných předmětů. Navazování na probrané učivo, vyhledávání, třídění a analýza informací žáky v rámci zadaných úkolů byla efektivní. Většinou byla žákům poskytnuta i zpětná vazba a vyučovací hodiny byly učitelem správně vyhodnoceny. Matematické vzdělávání probíhalo v přirozeném tempu, vyučující podněcovala žáky k nalezení správného řešení, všem nechávala dostatek času na přemýšlení a zápisu do sešitu. Při společném odvozování poznatků byli aktivní a ochotně zapisovali řešení na tabuli. Žáci humanitně orientovaní procvičovali své znalosti při souvislém opakování v dějinách umění. Vyučující doprovázela řízený rozhovor promítanými ukázkami uměleckých děl a vedla žáky k vyvozování historických souvislostí. Příkladný závěr hodiny se žákovským shrnutím učiva a zhodnocením přispěl k efektivitě výuky.

Škola vhodně podporuje rozvoj přírodnovědné gramotnosti. To napomáhá zejména žákům Kombinovaného lycea při povinném výběru svého zaměření v průběhu vzdělávání. Ve výuce se dařilo rozvíjet badatelské postupy při pozorování vzorků chemikalií, učitelka vedla žáky návodnými otázkami k formulaci správného odůvodnění zjištěných hodnot. Srozumitelným projevem a přiměřeným tempem řeči jim umožnila dodržovat pracovní postup a zapisovat si výsledky svého pozorování. V závěrečném ročníku v biologii vytvořila vyučující podmínky pro nácví srozumitelného, strukturovaného odborného souvislého projevu žáků. Všichni byli zapojeni do doplňování informací a do zdůvodněného hodnocení.

Při výuce odborných předmětů vyučující účelně propojovali teorii s praxí a reálným životem a často využívali mezičlánkové vztahy. Bylo patrné jejich osobní zaujetí oborem a snaha vhodně motivovat žáky. Zápisu do sešitů byly doplnovány rozdanými texty. Při práci s nimi učitel vhodně vedl žáky k odborné diskuzi. Předkládané názorné pomůcky, například rozpoznávání druhů dřevin či uvádění příkladů z praxe při ošetřování, rekonstrukci nebo opravách výrobků, byly velmi přínosné. Slabším místem teoretické výuky odborných předmětů byla absence shrnutí probíraných základních vědomostí či poznatků.

Praktická výuka v oboru Umělecký kovář a zámečník, pasíř byla řízena učiteli bez pedagogického vzdělání, přesto se dařilo vést žáky k potřebné aktivitě, k plnění zadaných úkolů a dodržování postupu práce s nářadím a materiélem. Nechybělo upozornění na bezpečnost při práci a kontrolu používaných pracovních pomůcek. Pozitivně lze hodnotit nejenom individuální přístup učitelů, ale i vzájemnou spolupráci mezi žáky. Dařilo se jim v různých úrovních vytvářet kováním požadované výrobky, které vyučující zhodnotili. Také praktická výuka žáků oboru Umělecký truhlář a řezbář byla organizačně vedena tak, aby žáci byli schopni v daném čase zdárně dokončit svou práci. Od samotného nákresu až po finální úpravu celkového vzhledu byli vedeni k samostatnosti, ale nikdy jim nechyběla možnost poradit se s vyučujícím či se spolužáky. Závěrečné hodnocení mělo pro všechny žáky pozitivní motivační charakter a pomáhalo jim vytvářet přiměřené sebevědomí. Chybějící téma praktického vyučování, která nebyla v dostatečné míře žáky prováděna při distanční výuce, jsou postupně zařazována v probíhající výuce. Žáci si také upřeňují dovednosti v kroužcích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení celkových výsledků vzdělávání školy je založeno na posuzování individuálních a skupinových výsledků, které jsou vedením školy sledovány a vyhodnocovány při jednáních kolegia. Při vzdělávacích činnostech převládá slovní hodnocení, významné je hodnocení výsledků jednotlivých epoch předmětů. Při pololetní klasifikaci obdrží všichni žáci širší slovní hodnocení, které zachycuje výsledky a pokrok jednotlivců spíše ale popisnou formou, méně využíváním formativního hodnocení. V posledních ročnicích vzdělávání v ZŠ

a SŠ jsou výsledky žáků současně převáděny na klasifikaci známkou. Hodnocení je komplexní, zahrnuje jak oblast učení (např. dosaženou míru znalostí, dovedností, pokroků), tak i oblast sociální (např. přístup k učení, aktivní zapojování, snahu o porozumění, týmovost, domácí přípravu, zájem o předmět). Účinný nástroj pro hodnocení pokroku a motivace žáků představují v některých předmětech vedená žákovská portfolia.

V MŠ je nastaven funkční systém pedagogické diagnostiky. K identifikaci potřeb dětí účelně napomáhá navázání spolupráce se zákonnými zástupci dítěte již při jeho přijetí, kdy jsou na společné schůzce konzultovány jeho zvyky, zájmy, specifika v chování a projevech, možnosti nastavení adaptačního režimu apod. Učitelky pak průběžně vedou záznamy o pokrocích dítěte v oblasti fyzické, psychické i sociální po celou dobu docházky. Informace pravidelně poskytují i zákonným zástupcům, se kterými jsou v každodenním kontaktu. K rozvíjení vzájemné spolupráce vhodně napomáhá organizování společných akcí, neformálních schůzek nebo individuálních konzultací. Ke zlepšení poradenských služeb účinně přispívá spolupráce se speciálním pedagogem školy, který v důvodných případech poskytuje odbornou pomoc i v MŠ, konzultuje s učitelkami i zákonnými zástupci možnosti cílené podpory dítěte. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání v rámci subjektu přispívá také vzájemná spolupráce učitelek MŠ a ZŠ i účast na společných akcích školy. Informace o naplňování záměrů ŠVP a o výsledcích dětí učitelky MŠ vzájemně sdílejí na pravidelně konaných kolegiích. Konkrétní závěry z těchto jednání, vyhodnocení účinnosti poskytované podpory, popř. opatření ke změnám a dalšímu rozvoji však vyvozovány nejsou. To snižuje možnost účinné kontroly plnění stanovených úkolů a vyhodnocování přínosu přijatých opatření pro další zkvalitňování poskytovaného vzdělávání a rozvoj školy. Osobnost dětí je naplňováním ŠVP rozvíjena ve všech oblastech. Velmi dobrých výsledků dosahuje MŠ zejména v oblasti personálních, sociálních a komunikačních kompetencí dětí. Ty přiměřeně svému věku zvládaly sebeobsluhu, měly osvojeny pracovní a společensko-kulturní návyky, dodržovaly nastavená pravidla bezpečnosti, vzájemné komunikace a chování. Prokazovaly znalost široké škály písni, básni, uměly reprodukovat krátký text, bez zábran vyjadřovaly své nápady, přání nebo sdílely své zážitky s ostatními. Z jejich chování a projevů bylo patrné, že jsou systematicky vedeny ke vzájemné ohleduplnosti, toleranci a pomoci. To se příznivě projevovalo pohodovou a respektující atmosférou ve třídě, ve které se spolu s individuální podporou pedagogů dařilo účinně zapojit do vzdělávání i dítě se ŠVP nebo s odlišným mateřským jazykem společně s ostatními.

Při objektivním hodnocení žáků v ZŠ a SŠ patřily mezi pozitivní prvky znalost osobních předností i nedostatků jednotlivých žáků a časté posuzování jejich vytvořených prací. Pro úspěšnou adaptaci na vzdělávání pořádá škola pro žáky na prvním i na druhém stupni školy v přírodě a ve SŠ adaptační kurzy, doplněné sportovními a lyžařskými kurzy. Podklady pro hodnocení získává škola běžnými formami ústního a písemného zkoušení. Přínosná jsou pravidelná písemná žákovská sebehodnocení po skončení daného epochového vyučování s vyjádřením míry dosažených znalostí a vyhodnocením atmosféry výuky doplněná hodnocením učitele.

Výsledky vzdělávání žáků v ZŠ ukazují, že téměř polovině žáků se daří prospívat s vyznamenáním. Z kvantifikovaného hodnocení za poslední dva ročníky jejich vzdělávání je patrné, že obtížnějšími předměty jsou matematika, fyzika či německý jazyk. V případě výukových potíží nebo náhlého zhoršení prospěchu či chování reagují učitelé okamžitými individuálními rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci. Všichni žáci mají možnost navštívit konzultaci či doučování, které využívají. V systematickém sledování výsledků však chybí konkrétnější rozpracování postupů ve strategii předcházení školní neúspěšnosti. Příznivým faktorem je, že v posledních dvou letech nebyl žádný žák klasifikován sníženým stupněm z chování a všichni žáci prospěli.

Výsledky v ŠD a ŠK jsou škole k dispozici zejména formou ukázek manuálních prací účastníků, kteří často prezentují své výrobky ve škole, na jarmarcích či při jiných akcích školy.

Ve SŠ jsou systematicky sledovány výsledky vzdělávání žáků v jeho průběhu i při jeho ukončování. Významnou zpětnou vazbu poskytují výsledky vzdělávání žáků v jednotných závěrečných zkouškách nebo ve společné a profilové části maturitní zkoušky. Prospěch žáků v tříletých oborech v průběhu vzdělávání dosahuje nejlepších výsledků v předmětech informatika, tělesná výchova a podle zaměření produktová fotografie, písmo a typografie či zeměměřictví. Naopak obtížnými předměty jsou pro žáky anglický jazyk, biologie, technologie či technické kreslení. Prospěch v maturitním oboru v průběhu vzdělávání je velmi dobrý v řadě předmětů, například dějiny umění, eurytmie, komunikace či knihvazačství. Problémy žáci mají většinou v cizích jazycích, částečně v českém jazyce a literatuře či v matematice. Trendy z průběhu vzdělávání se odražejí i ve výsledcích a úspěšnosti žáků u maturitních zkoušek. Ve školním roce 2018/2019 neprospěli dva žáci z deseti přihlášených v didaktických testech a v písemné práci z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, neúspěšnost tak činila 20 %. V následujících dvou školníchrocích vzrostl počet přihlášených žáků na 13, resp. 17, ve společné části neprospěl vždy pouze jeden žák a neúspěšnost se tak snížila na 7,7 %, resp. na 5,9 %. Přesto se v uvedených letech v příslušné skupině oborů v ČR jedná o výrazně vyšší neúspěšnost. U jednotné závěrečné zkoušky žáci tříletých oborů dobře prospívají, v případě dílčího neprospěchu po opravné zkoušce prospějí všichni žáci. Z rozhovorů s vedením i učiteli vyplynulo, že jejich prioritou je poskytovat žákům všeestrannou podporu a rozširovat možnosti jejich rozvoje, což je pro školu stejně významný cíl jako výsledky u závěrečné či maturitní zkoušky. To se projevuje dobrými výsledky v oblasti rozvoje komplexních kompetencí žáků při častých projektových aktivitách.

Metodické vedení a podporu dětem, žákům i pedagogům poskytují pracovníci ŠPP. Kvalitně zabezpečují konzultace s nimi, v případě potřeby krizovou intervenci a individuální kariérové poradenství. V rámci častých vzajemných hospitací provádějí slovní rozbor s učiteli včetně doporučení jak pracovat se žáky se SVP. Písemné záznamy o tom však nevedou, což neumožňuje důsledné vyhodnocování a kontrolu splnění přijatých opatření. Škola má propracovaný minimální preventivní program, který pravidelně vyhodnocuje a upravuje dle aktuálních potřeb. Vyučující nemuseli řešit závažné problémy v chování žáků, podobně jako v ZŠ ani v SŠ nikdo nebyl klasifikován sníženým stupněm z chování, což svědčí o efektivním zaměření úkolů primární prevence. Rovněž průměrná absence na žáka za školní rok byla srovnatelná s ostatními školami, mírně vyšší byla v tříletých oborech vzdělání. Neomluvená absence se v ZŠ ani v SŠ nevyskytla.

Příznivý vliv na chování žáků má soustavné zkvalitňování estetické úrovně školního prostředí a spoluúčast žáků při konání velkého množství akcí školy. Některé z nich jsou zaměřeny na činnosti, které se během kalendářního roku cyklicky opakují a napomáhají prohlubovat socializaci žáků a komunikaci mezi žáky, rodiči i pedagogy. Časté je konání divadelních představení, sezónních jarmarků nebo projektových dnů, které jsou nově zdokumentovány a komentovány v jednotlivých číslech umělecky ztvárněného školního časopisu.

Účelně propracovaný systém partnerství rodiny a školy vede k propojení školních a mimoškolních aktivit rozvíjejících zájem žáků o přírodu i umění. Volnočasové aktivity realizují žáci v loutkohereckém nebo keramickém kroužku, učitelé i někteří rodiče se scházejí v pěveckém sboru.

Škola sleduje další vzdělávací cestu svých dětí a žáků a vyhodnocuje údaje o následném vzdělávání absolventů. Po skončení vzdělávání v MŠ nastupuje většina dětí do základní školy v rámci subjektu, po jejím absolvování pokračují žáci často ve středních odborných školách nebo ve zdejším lyceu. Jednotlivci pak pokračují ve vzdělávání v konzervatoři či gymnáziu. Téměř polovina žáků po ukončení lycea nastupuje na vysoké nebo vyšší odborné či jazykové školy.

Závěry

Vývoj školy

- Byla nově zřízena mateřská škola, čímž se podařilo zajistit návaznost výchovy a vzdělávání na shodných principech waldorfské pedagogiky.
- V roce 2016 byl jmenován nový ředitel.
- Podařilo se zajistit vyšší naplněnost ve střední škole a získat další prostory pro výuku.

Silné stránky

- Vzájemně respektující přístup, všeobecná péče o osobnostní rozvoj a účelná práce školního poradenského pracoviště zvyšuje kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.
- Pravidelná a častá spolupráce s rodiči při školních slavnostech, konzultacích a individuálních rozhovorech napomáhá dobrému začlenění dětí a žáků do školy a úspěšnému plnění jejich školních povinností.
- Kvalitní výuka dvou cizích jazyků od prvního ročníku základní školy vede k úspěšnému rozvoji cizojazyčných kompetencí žáků.
- Výchova ke zdraví podporuje u dětí a žáků všeobecný rozvoj pohybových dovedností a jejich schopnost uměleckého vyjádření pohybem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká účinnost kontrolní složky řízení se projevila v nedostatkách a v neúplné povinné dokumentaci, v nekonkrétnosti pravidel hodnocení a v jejich malé provázanosti s výstupy ve školních vzdělávacích programech.
- Nízká míra využívání různých informačních zdrojů a metody práce s nimi v některých předmětech na druhém stupni základní školy nepodporovaly samostatnou a efektivní práci žáků a rozvoj jejich kritického myšlení.
- Nedostatečné využívání vrstevnického hodnocení a sebehodnocení žáků snižovalo efektivitu zpětné vazby o zvládnutí učiva.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit kontrolní složku řízení.
- Zefektivnit vlastní hodnocení v mateřské škole ve vztahu k vytváření podmínek pro plnění vlastních záměrů a naplňování požadavků rámcového vzdělávacího programu.
- Zařazovat pravidelně, několikrát týdně, do vzdělávání předškolních dětí zdravotně preventivní cvičení.
- Umožnit dětem s nižší potřebou spánku klidové aktivity mimo lůžko.
- Zařazovat do výuky častější práci žáků s různými informačními zdroji pro rozvoj jejich analytického a kritického myšlení.

- Zkvalitnit poskytování průběžné zpětné vazby s využitím formativního hodnocení.
- Zaměřit strategii předcházení školní neúspěšnosti na postupy vedoucí ke zlepšení výsledků ve společné části maturitní zkoušky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přjmout adekvátní opatření k prevenci zjištěných nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Příbram, účinná od 23. ledna 2017, včetně dodatku č. 1 účinného od 1. ledna 2018
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitele školy z 28 prosince 2016, čj. MeUPB 004221/2017, účinnost od 1. ledna 2017
4. Nástin rozvoje školy z 6. října 2016
5. Organizační řád a organizační schéma, včetně zápisů z porad kolegií ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
6. Školní vzdělávací programy pro všechny činnosti školy, účinné k termínu inspekční činnosti
7. Školní rády MŠ, ZŠ a SŠ a vnitřní rády ŠD a ŠK, účinné k termínu inspekční činnosti
8. Školní informační systém, elektronická evidence dětí a žáků, dokumentace k přijímání a k ukončování vzdělávání k termínu inspekční činnosti, výkazy o ředitelství škol, o mateřské škole, o základní škole, o střední škole, o školní družině – školním klubu, o činnosti zařízení školního stravování ve školním roce 2021/2022
9. Třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin vedené ve školním roce 2021/2022
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, plány dalšího vzdělávání), školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – vzorek, Kniha úrazů žáci, Kniha úrazů děti MŠ, záznamy školní roky 2019/2020 až 2021/2022
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2019/2020 a 2020/2021
14. Webové stránky školy www.waldorf-pb.cz
15. Účetní závěrka za rok 2020 a k 30. září 2021, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2020 z 8. ledna 2021, Závazné ukazatele rozpočtu 2020 a 2021
16. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2187/14-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Hokešová v. r.

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka

Karasová v. r.

Mgr. Lenka Kocourková, školní inspektorka

Kocourková v. r.

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka

Maková v. r.

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová, školní inspektorka

Ritz-Radlinská Scherlingová v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Jungerová v. r.

Mgr. Milena Vlčková, přízvaná osoba – waldorfská pedagogika

Vlčková v. r.

PaedDr. Václav Skála, přízvaná osoba – odborné vzdělávání

Skála v. r.

V Praze 7. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Robert Žák,
ředitel školy

Žák v. r.

V Příbrami 10. 2. 2022